

SÜMEG ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasarnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sütemeg, Horvát Gábor könyvkereskedésében.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések egység szerint.
A nyílt sor sora 1 korona.

A galíciai orosz sereg bekerítése.

Lemberg körül csend van.

Auffenberg diadalának jelentősége.

Budapest, szept. 5.

A hadisajtószállásról jelentik:

Kelet Galiciában ma nem volt ütközet. Lublin ostroma, tovább folyik. Auffenberg az ellenség üldözésével teszi teljessé a győzelmet. A Tyszovcztól délkeleten huzott sáncoknak rohammal való elfoglalása **döntőkövetkezménnyel jár** és az ellenséget a keleti és északkeleti irányban való visszélyeztetett **visszavonulásra kényszerítette**. Az oroszok, hogy fedezhessék a Komárovnál gyülekezett haderőikkel vonulását, kénytelenek voltak a lehető legszívósabban védelmezni e helység magaslatait. Mindaddig erősen szorongatott. most pedig tüstént előre törő derék hadunk, valamint a déli harc vonalnak Borevits vezérlete alatt álló balszárnya hadállásról-hadállásra nyomult előre, amivel az oroszokat idő előtt való **várszerű visszavonulásra kényszerítették**. Az a visszavonulás Tyszovczénnél kivívott sikereink következtében valósággal katasztrófálissá alakult. A **győzelem döntő és jelentőség teljes**. Ez a győzelem a krassniki és tysowscei győzelmekkel kapcsolatban azt jelenti, hogy a Bug és Visztula közt operáló orosz hadsereg el van vágva a keletről Lemberg ellen vezető hadseregtől.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Frigyes főherceg napi parancsa.

Budapest, szept. 5.

A főhadiszállásról jelentik:

A hadsereg főparancsnoka ma a következő parancsot adta ki:

• A harmadik hegyi dandár hősítése: Az aptováci határvidéken álló 3. hegyi

dandár kevés idővel ezelőtt sneidig betörést intézett montenegrói területre, melyet a **teljes siker koronázott**. Rövid tüzelés után egy kicsiny bátor csoport augusztus 30-án újabb előretörést kísérelt meg a Bilek előtt álló számra tulerőben levő montenegrói haderők ellen. A Pongrác Henrich vezérőrnagy parancsnoksága alatt álló bátor dandárnak többnyire hősiességében sikertült visszaverni a montenegróiakat, akikről elvettek **egy nehéz űteget** és az erősen szorongatott bileck háarerődítését teljesen felmentették. Becsületbeli kötelességemnek törtöm, hogy a bátor 3. hegyi dandárnak hősiességére és áldozatkész ségre valló tényeit haladéktalanul közöljem az összes parancsnokokkal és csapataikkal azzal a megjegyzéssel, hogy természetesen nem mulaszthatom el a dél vidéken küzdő bajtársaink dicő tényét legalázatosabban jelteni Öfelségének is. Frigyes főherceg gyalogsági tábornok.

(A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A németek elfoglalták Rheimst.

Berlin, szept. 5.

A nagyvezérkar közli: **Rheimst harc nélkül elfoglaltuk**.

(A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Német portyázás Páris előtt.

Berlin, szept. 5.

A nagy vezérkar a következőket jelenti:

A magas sziklák közt fekvő Givet zárerőd bevételenél ép úgy, mint Namur bevételenél az Ausztria és Magyarországától kapott nehéz motorűtegek könnyebb szállíthatóságuk és a találás biztossága által elsóranguan hatottak és kiváló szolgálatot tettek.

Hirson, Aixelles, Candé, Capol és Capon záró erődöket harc nélkül vették be, ennek folytán észak Franciaország összes záróerődei Maubeuge erőd kivételével a mi kezünkben vannak. Reims felé megkezdődött a támadás. Kluck tábornaszernagy lovassági csapatai **Párisig portyáznak**. A nyugati haesereg átlépte az aisnei vonalat és a Marne felé hatol előre. Kluck tábornaszernagy, Bülov, Hausen és a Württembergi herceg hadseregei elől a Marne felé és azon túl visszavonult, egyes részei Verdunre támaszkodva a német trónörökös csapatai ellen ellenállást kíséreltek meg, de dél felé visszaverték őket. A bajor trónörökös és Herlinger tábornaszernagy csapatával szemben még mindig erős ellenség áll megerősített hadállásban. Francia Lotharingiában, Felső Elzászban német és francia csapatok portyáznak és kisebb harcokat vívnak. Hildenburg tábornaszernagy csapatai és Keller újabb győzelmet aratnak, a foglyok száma napról napra növekszik és immár eléri a 90.000-et. Egyelőre nem állapítható meg, hogy mennyi ágyu és egyéb győzelmi jelvény van. Nyilván **3 orosz fővezénylő tabornok fogtak el, az orosz fővezénylő tabornok hírek szerint elesett**. Stein főhadiszállásmester.

(A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A magyar ipar diadala a háborúban.

Budapest, szept. 5.

A világháború egyik legnagyobb meglepetése, sőt szenzációja a 42 centiméter kaliberű ágyuk szereplése volt. Lüttich és Namur ezeknek a mozsaraknak megsemmisítő hatása alatt esett el, a legrövidebb idő alatt. Ebben a világraszóló diadalban a magyar ipar is jelentékeny része van, mert a 42 centiméteres mozsarak lafettáinak és lövedékeinek egy részét a diósgyőri vasgyárban gyártották.

(A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Tetre!

Dúl a nagy háború. A legnagyobb, amióta ember járja a földet. Ez a háború a történelemnek nem csak méreteiben legnagyobb háborúja, hanem — féltő! — időre nézve is leghosszabb háborúja lehet. Mert részben nemzeteinek nagy-nagy érdekei forognak kockán, azért mindegyik összeszedi végső erejét is, hogy a háborút végig küzdhesse, míg vagy diadalt arat, vagy — elleneik.

Nekünk magyaroknak egyenesen élet és halál harca ez a háború. Kimeneteletől függ ezer éves hazánk sorsa. Ha elbukunk, reánk szállhat a nagy-szerű halál, megnyílhatik a nagy sír, ahol nemzet sülyed el.

Ettől a rettenetes sorstól, bizalommal reméljük, megment harcra hívott véreink vitézsége, a világhírű magyar hősiesség és megment a magyarok Istene. Bizalommal reméljük, hogy győztesen kerülünk ki ebből az országokat megrendítő szörnyű tusából. De össze kell szednünk minden erőnket, hogy ezt a győzelmet biztosítsuk. Nagy, történelmi időket élünk. Legyen hát nagy ismét a magyar nemzet, méltó a nagy időkhez. Mi, akik itthon maradtunk, szívünk, lelkünk minden erejével támogassuk katonáink küzdelmét, akik hadba vonulva, mindenüket áldozatul vitték a haza oltárára.

Itthon a segítő munka számos akciója folyik. Társadalmi és hivatalos egyaránt. Lelkünk teljes áldozatkészségével erőnket meghaladó mértékben vegyünk részt ezekben az akciókban. Nélkülözzünk, tőrjünk, de a harcosainkért folyó munkában legyünk részesei ennek a világtörténelemben példátlan nagy küzdelemnek.

Sümege is megindult a segítő munka számos akciója. Vegyen benne részt ennek a községnek minden egyes

lakója, akinek arra a jó Isten tehetséget, módot és eszközt adott.

És még egyet!

Ez a beláthatatlanul óriás háború, amelyben milliók és milliók állanak egymással szemben, óriás pénzbe is kerül. Napról napra sok-sok milliót emészt föl a titánik nagy harca. Az államnak pénzzel is kell győznie ennek milliárdokra rúgó költségeit. A pénz szinte egyértékű tényezője a háborúnak és biztosítéka a győzelemnek a vérrel. Azért ne legyen ma ezekben a súlyos időkben senki, aki adóját pontosan meg nem fizeti; ne legyen senki, aki adójával hátralékban van, mert az államnak, hogy háborunk óriás költségét bírja, mindenkinek adójára szüksége van.

E nagy, e nehéz időkben legyünk méltó ivadékaik eleinknek, bármily módon cselekvő részesei nagy küzdelemünknek, hogy düllőre dölvén harcunk diadal koronázza meg. Szent kötelesség ez és olyan boldogító, mint a gyermek lelkes szeretete édes, áldás-hintő anyja iránt.

Segítsünk harcosainkon!

Kötelességből, attól a nagy és nemes eszmétől áthatva, hogy segítsünk harcosainkon: tömörüljünk eggyé!

Az orosz ellen hadakozó Mieink fáznak. A hideg éjszakák, a békővelkező őszi időjárás, a zord tél, amely ott északon előbb beáll, megköveteli tőlünk, hogy tehetségünkön felül is áldozzunk arra a magas, nagy célra, hogy a hazánkért ott fenn a zord orosz éghajlaton, katonáink meg ne betegedjenek meg ne fagyjanak.

Adjon mindenki, amit adhat.

A négyesületek pamutot rendelnek, aki kötni vállalkozik, jelentkezék alulírottánál.]

A harcosok szükségletei a következők:

- 1.) *Hósapka*; utasítás alulírottánál kapható.
- 2.) *Csuklómelegítő*: 18 cm. hosszú. Legelőbb az egyik vége legyen világos szürke.
- 3.) *Térdmelegítő*; olyan mint a csuklóme-

A vallás és a háború.

Bizony, bizony jó dolgunk volt, kényelmünk volt, szórakozásaink voltak és már-már kezdünk feledkezni az Istenről.

És jócskán akadtak már olyanok is, kik egyenesen tagadták az Isten létezését — és nem hittek semmit.

Aztán jöttek a nagy idők. Csudás világotrengető, világot elseprő, legendás események, csudák, borzalmak, dicsőségek, szörnyűségek, agyubombólás, fegyvercsatlogás, füst, sebessültek jajai, halálhörgések, aggodalmak, rettegések, csillogó reménység, regék a bátorságról, remegő öröm, háború, háború, háború.

És ismét megtaláltuk a rég elhagyott, elhanyagolt: imát és megtaláltuk Istent — akinek könnyörögnünk kell, szenteket, akiknek közbenjárásával esdjük kéréseinket, régi pici imakönyveket veszünk elő a fiókból — és megtanulunk újból imádkozni!

És hiába volt minden szabadgondolkodás, minden felvilágosultság, minden modern vallástalanság, mert mégis csak egyedül az imádság az, amiben: vigaszt, enyhülést, megnyugvást találunk ezekben a súlyos napokban. A vallás erősíti, buzdítja a harcbamenteket is. Fiatal, könnyűvérű, léha, mosolygó katonák, mellükön kis zárdai lányokéhoz hasonló éremmel mennek a csatába. Szerelmesek bucsuznak, a nőknek utolsó csók közt: rózsafüzér, ima, vagy érmecske az ajándéka és bizva hiszik, hogy mindezek a szent dolgok meg-

óvják minden rossztól, bajtól azokat, kiket félve-remegve eresztenek el a harcba.

Berlinbe megjön az első győzelem híre és írják a lapok, hogy a nép zsoltárokat énekel az uccán és örömeiben egy nagy nevű operanékes vezeti az éneket. A hatalmas császár minden dicsőségről szóló távirata, melyet néjének küld: *Isten segítségével kivívott diadalokról* szól.

Nálunk többen mennek templomba, mint előbb — s Budapesttől elkezdve végig az utolsó faluig mindenütt miséznek, imádkoznak a háboruba mentekért és este mindenkinek megvan a maga kis ájtatossága, amit el nem mulaszt elalvás előtt elvégezni és mindenkinek megvan a szokott imája, melynek meghallgatásában erősen bizik.

Ime a modern, a rohanó század elfinomult vagy elkorcsosult idegzetű embere — csak épp úgy imádkozik mint régi egyszerű, kevés kulturájú ősei ahogy imádkoztak. Hiába!... nincs emberi kincs avagy szóvirág, vagy bármi egyéb vigasztalás, ami a lelket úgy megtudná nyugtatni, új bizalommal eltölteni, viharaiában lecsillapítani, kétségében megerősíteni, — mint az ima.

Nekünk magyaroknak, már első királyunk szent István is imában ajánlotta országunkat Isten Anyjának. Több régi királyunk is mikor harcba mentek seregeik, mind szűz Mária zászlók alatt győzték le a törököket, tatárt.

Győztes csaták emlékére: templomok épülnek, drága szentképeket készítenek, oltárokat faragnak stb.

legítő, de 30 cm hosszú és olyan bő, hogy a nadrág alá, a térdre húzható legyen. Szín mellékes.

4.) *Haskötő*; flanelből, 35 cm széles, 80—100 cm hosszú, mindegyik végén a felső sarokban egy-egy madzaggal, amelyek elől legyeknek összekötődhetők, a haskötő hosszának közepétől jobbra-balra 15—15 cm-re szintén egy-egy madzag, amely a nyakba akasztva a haskötő lecsuszását megakadályozza. (Szín mellékes, mérges ne legyen.)

5.) *Téli kapca*; gyapjú, barchet vagy flanel, esetleg női ruha kelméből, 60 cm hosszú, 50 cm széles, feltétlenül szegély nélkül.

6.) *Téli trikóneműek*; nadrág és ing, minden nagyságban, úgy gyapoltból, mint gyapjuból. (Lehet használt is, csak jó és tiszta legyen.)

7.) *Közönséges fehérnemű*; ing, lábravaló, kapca, zsebkendő, törülköző, lepedő. Bármilyen nagyságban és minőségben, (Esetleg használt is, de hibátlan és tiszta legyen.)

8.) *Tollpárnáskák*; 30 cm hosszú, 45 cm széles. Mindegyikhez 3 mosható huzat.

9.) Pénz, szivar, cigaretta, dohány, csokoládé stb.

As adományok mindegyikére (ruhaneműre) az ajándékozó nevét és lakóhelyét kis papírra írva felvarrja.

Az adományok alulírott lakására (realiskola küldendő, ki tömegesen szállítja, — vagy beküldendő a m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatalába, Budapest, IV. Váci utca 38 sz. II. em.

Dr. Kellemen Károlyné, jót. négyesület elnök.

Huj huj!

Huj huj!

A hun kiáltás újra száll.

A vérzivataros halál

Száguld a nyomán.

Vér hőmpölyög a Visztulán.

Föltámad zord idők kora,

Pattog az Isten ostora.

Jaj, jaj donmenli nemzetek!

Attila jár közötetek.

Huj huj!

Mit ér a Kreml? Mit a cár?

Hun ivadék szuronya vár.

Amerre jár magyar szurony,

S mindig és mindenütt: a vallás, az ima, a hit.

Bizony, minden bajban, aggódásban, bánatban, rettegésben mindig mindenütt megtaláljuk Istent. És még a legszabadabb gondolkozó is, amikor az ellenség golyói már ott fűtyülnek, zúzógnak a feje felett, mikor a messze égő falvak vörös-barna füstjét látja, mikor az agyuk bőnbőlése megreszketteti alatta a földet, mikor mellette küzdő bajtársa melléhez kap és szónéklül esik össze, — mikor mindzket a borzalmakat átéli, — kell, hogy Istent hívja önkéntelenül is, kell, hogy eszébe jusson a rég elfeledett, gyermekkorban tanult imádság, kell, hogy lelke megérezze azt, miszerint van egy felsőbb hatalom, mely sorsunkat intézi, s amelyhez fordulunk kell: oltalomért, bizva.

Még a legszebb gondolkozó is Istenhez kell, hogy térjen, — ezekben a rémidőkben, amikor köröskörül lángol az egész világ és milliók, lélekzetvisszafolytva várják: mit hoz a holnap? Leszünk, vagy nem leszünk? S hogyan, miként? Fekete gyász, vagy piros öröm? Győzelmi mámor, vagy rabszolgaság?

Kell, hogy az imában találjunk enyhülést, ebben a sok vergődésben, kétségben.

Bizony, bizony jó dolgunk volt, kényelmünk volt, szórakozásaink voltak és már-már kezdünk feledkezni az Istenről.

En.

Nincs, ne is legyen irgalom!
Huj huj!

Oh, shrapnelek, szép madarak!...
Népek mellől vér szakad,
A lövő árok megtelik,
Az új világ így születik.
Huj huj!

Erdősi Dezső.

H I R E K.

— **Személyi hír.** Oltay László dr. járásunk főszolgabírája az elmúlt hét csütörtök-jén katonai szolgálatra vonult a zalaegerszegi honvéd huszárokhoz. Oltay dr. hivatali állásánál fogva felmentést nyert a katonai szolgálat alól, ő azonban ennek dacára kérelmezte, hogy harctéri szolgálatra bevonulhasson. Az engedély elnyerése után azonnal elutazott.

— **Egyetemi tanár.** A királyi *Ereki* István dr. eperjesi ág. hitv. evang. jogakadémiai rendes és magántanár a pozsonyi Erzsébet tud. egyetem jogi és államtudományi karán a közigazgatási és pénzügyi jog tanoskérére a VI-ik fizetési osztályba, egyetemi nyilv. rendes tanárává nevezte ki.

— **Községi gyűlés.** Sümeg képviselő-testülete aug. 30-án rendkívüli közgyűlést tartott. A háborús időkben, amikor a napi-renden levő nagyon súlyos tárgyokról határozni amúgy sem lehetett, bizony igen csekély számban jelentek meg a képviselők. Kiss Antal városbíró jelentései után áttérve a tárgysorozatra, Fejes György és Karolina illetőségét ismét elutasította a gyűlés. A kórházi bizottság javaslatára kórházi felszerelésekre 2000 koronát szavazott meg a közgyűlés az alapvagyonból. A villanyvilágítás és a sümeg-keszthelyi vasút építésének ügyét kedvezőbb időkre elodázták. A képviselőtestület tudomásul vette, hogy Sümegen a marhahús 1 K 44 f., a borjúhús 1-80-2 K, a sertés-hús 1-44-1-60 K, a lisztek árat is normálisnak ítélte s elrendelte, hogy az árak az üzletekben kifüggesztessenek. *Bogyay* Kálmán alapjának alapító levelét a belügyminiszter jóváhagyta. Tudomásul vették, Kovács Sándor elaggott munkaképtelen iparosnak havi 6 koronát szavaztak meg a szegények alapjából. A gyűlés helyesléssel fogadta a városbírónak azt a javaslatát, hogy a város tégla-gyárában az üzemet a háború miatt megszüntetik. Olasz János rendőrbiztos, Nyers József és Szabó Károly rendőrök a harctérre szólítottak, a képviselőtestület fizetésüket, havi 70-70 koronát családjuknak kiutalta. Egyéb tárgy nem volt.

— **A választók összeírása.** Sümegen *Lukovich* Gábor dr. elnöksége alatt a választók összeírása befejezést nyert. A tavali 375 választóval szemben az új választói törvény alapján 457-et írtak össze. A szaporodás 82. Bizony ez kevés! Oka az lehet, hogy Sümegen alig van 6 elemi osztályt végzett egyén, mert a népiskolának csak 4 osztálya volt. Iparosunk is kevés van, aki legalább 1 segéddel dolgozik. Főként most, a háború súlyos helyzete alatt. A bizottság lelkiismeretes munkát végzett, azonban a választók éppen semmi érdeklődést sem tanúsítottak az összeírás iránt. Nem is csodálhatjuk, akik itthon maradtak, azoknak is minden gondolatát a háború köti le. A szaporodás egyébként 21-8 százalék, holott országosan 60 százalékra számítanak.

— **Értesítések.** A helybeli áll. reáliskolában a tanuló felvétele szeptember 15-ig történik. A tanítás szept. 15-én kezdődik. Az igazgatóság.

A zalaegerszegi áll. főgimnáziumban a tanuló felvétele és beiratása az 1914/15

isk. évre f. évi szeptember 2-12 napjain d. e. 9-től 12-ig lesz és pedig a helybeli tanulók szeptember 2-től 5-ig, vidékiek szept. 9-től 12-ig jelentkezzenek. A felvételnél be kell mutatni: 1) születési anyakönyvi kivonatot, 2) az elemi népiskola IV. osztályáról szóló legalább elégséges fokú értesítő könyvecskét, a II-VIII-ik osztályba való felvételnél pedig a megelőző osztály sikeres elvégzéséről szóló bizonyítványt, 3) újranyomtatott igazolványt, 4) a rend és fegyelmi szabályokat. Születési anyakönyvi kivonatot csak új tanulóknak kell hozni. Beiratáskor ezáltal csak felvételi díjat (10 K) kell fizetni. A rendkívüli tárgyak tanítása szünetel. Az évi tandíj 60 K, mely 4 egyenlő részletben fizetendő, mégpedig az első részlet október 15-ig. A tandíjat a postatakarékpénztár úján kell fizetni, a befizetési lapot az intézetben kapják a tanulók. Az isk. évet szept. 14-én nyitjuk meg, az előadások szept. 15-én kezdődnek. — Az áll. főgimn. igazgatója.

— **Az inasok beiratása.** Az iparostanulók beiratása f. évi szept. 6-án, vasárnap és 8-án, kedden az igazgatói irodában történik. Kéretnek az iparos és kereskedő urak, hogy tanoncaikat reggel 9 órától 11 óráig elküldjék. Sümegen, 1914 szept. 5 *Bánfi* Alajos igazgató.

— **Népesedés.** Az év első nyolc hónapjában Sümegen született 119, meghalt 88 egyén. A szaporodás 31. Házasságra lépett 22 pár.

— **A szülők figyelmébe.** A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rendelete folytán az elemi iskolák IV. osztálya egyelőre nem nyílik meg. Így azok a tanulók, kik a jövő iskolai évben polgári- vagy reáliskolába kerülnének, esetleg egy évet vesztenek. Ennek megakadályozása céljából ama fiú- és leánytanulók részére, kik az 1914-15. isk. évben az elemi iskola IV. osztályába iratkoznának, a középiskolára előkészítő tanfolyamot nyitok. A tanítás az elemi iskola helyiségében történik és szeptember 15-én veszi kezdetét. *Vértessy* Edith okl. el. és polg. isk. tanítónő.

— **Aranyat vasért.** A nemes mozgalom, amely ezt a jelét írta zászlajára, napról napra hódít az egész országban. Az ország legtöbb városában már igen sokan becsérték ékszereik egy részét az egyszerű kis vasgyűrűre, amelyt az 1914 dátumon kívül semmi sem díszít. Köztudomású, hogy az ékszerek árából befolyt összegeket a háborús jóltekonyság céljaira fordítják. Ismételtlen föl-szólítást kaptunk a közönség köréből, hogy a nemes mozgalmat propagáljuk. Az akció megindítására Sümegen legalkalmasabb volna a megalakult segítőbizottság. Azok a hölgyek, akik az itthonmaradottak támogatására segédelmet gyűjtöttek, bizonyosan ismét végigjárják a várost, hogy aranyat gyűjtsenek vasért. Felhívjuk rá a vezetőség figyelmét.

— **Adakozás.** A háborúba vonult családjaiknak támogatására adakoztak aug. 13-tól aug. 20-ig. Egyszer s mindenkorra. (Polytadás.) Horváth János, Kovácsné, Klein Mór, Major József, Nádas Henrik, Szijártó Kálmán, Szita István 60-60 fillit; N. N. 54 fillit; N. N., Rechnitzer Ferenc 50-50 fillit; Baum Károly, Bass Ferenc, Csepregi Gyula, Gombos Antal, Horváth Ferenc, Halbländer József, Holler Istvánné, Kovács József, Keszler Pál, Molnár József, Mart Jánosné, Németh Pálné, Raska Gábor, Szives Ferenc, Végh Sándorné 40-40 fillit; Csizsár Lőrinc, Csizsár Kálmán, Lázár Károly, Ludovics József, Légman János, Nagy Istvánné, Németh Ferenc, Steiner Lipóiné, Tóth Ágnes 30-30 fillit; Albert Lajosné, Baldauf Lajos, Bencze Antal, Borsi Károly, Budai Jánosné, Csizsár Elekné, Csepregi Bertalanné, Czotter Sándor, Dávid Ferenc, Ferenczy József, Parkas Ferencné, Gáli Gyuláné, Gróf József, Gom-

bai Sándor, Horváth Ferenc, Koroncai Lajos, Kekk János, Korbély Ferenc, Mojzer József, Németh József, Nyíró József, Öveges Péter, Somogyi Sándor, Szabó Erzsébet, Tzifjártó Lajos, Tóth Józsefné, Tobak Kálmán, Tóth Sándor, Varga Lajos, Végh Lajosné, Zsigyancki Ignácné 20-20 fillit; Csizsár Károly, Hajdinger János, Kovács Ignác, Kovács Jenőné, Kalmár Károly, Lövinger Ferencné, Miskó József, Rédey Ferencné, Simon Józsefné, Tóthné, Tuboly Juliska 10-10 fillit; Wagnerné 8 fillit; 3) A sebesült katonák részére adakoztak: Harmadrendűek társulata, Szent-ferencrendű klastrom 10-10 Kt; (Folytatjuk.) — **Köszönet.** Dr. *Kellemen* Károlyné biz. társelnök.

— **Balatontavi menetrend új menetrendje** lapunk kiadóhivatalában megtekinthető.

— **Szerencsétlenség cséplés mellett.** Az elmúlt hét keddjén az egyik káptalanfai bérlet területén cséplőgépet szereltek fel. A gőzgép kéménye eddig ismeretlen okból ledűlt a gépről és ráesett *Piechnich* Péter káptalanfai munkásra, aki néhány órai szenvedés után meg is halt. A vizsgálat folyik annak megállapítása végett, terhel-e valakit felelősség a baleset körül.

— **Tizennyolc millió ember fegyverben.** Amikor Európának csaknem minden állama háborút visel, vagy semlegeségének megóvása végett hadilétszámra emelte a hadseregét, természetes, hogy milliók állanak fegyverben. — Teljes bizonyosságot azonban a számokról nemcsak a laikus közönség, de a statisztikus is alig tud. Az újságok hozzávetőleg 20 millióra becsülik a a hadban álló seregeket. Tájékozásul összeállították a *The Statesmans Year-Book*, a *Góthai Almanacs* és *Otto Hübner: Geographisch-statistische Tabellen* című művének utolsó évfolyamából a szárazföldi seregek hadi létszámát s eszerint a harcban álló nemzetek (Ausztria-Magyarország, Németország, Francia és Oroszország, Anglia, Belgium, Szerbia és Montenegró) hadereje tizenhárom millió négyszázkilencven ezer főt számlál, a többi államokban pedig, amelyek mozgósítottak, (tehát Románia, Svájc, Bulgária, Törökország, Syédország, Olaszország, Bánia) négy-öt millió háromszázötvenháromezer a hadsereg létszáma. Összesen tehát tizenhatalmionnyolcmillió háromszázötvenháromezer áll most fegyverben.

— **A háború és a közegészség.** A belügyminiszter Zalavármegye alispánjához rendeletet intézett, amelyben a következőkre utasította: A törvényhatóság népegségének egészségi állapotát fokozott figyelemmel kíséresse s különösen intézkedjék az iránt, hogy minden köveszélyes fertőző baj, illetve halálozás mennél előbb bejelentésre jusson és hogy a hatóság gyors, pontos eljárással gátat vessen a baj terjedésének. Tegyen közzé haladéktalanul oly értelemű felhívást hogy a törvényhatóság területén működő magánorvosok, képzett betegápolók és ápolónők, ugyszintén fertőtlenítő tanfolyamot végzett egyének, ha akár lakóhelyükön, akár máshol megfelelő térítés ellenében szolgáltatott hajlandók teljesíteni, jelentkezzenek. A honvédelmi miniszter intézkedni fog, hogy a visszamaradó katonák (honvéd) orvosok a közgazgatási hatóságok megkeresésére polgári egészségügyi közszolgálat orvosi ellátásban saját állomáshelyükön szintén közreműködjenek. Kijelenti végül a miniszter, hogy a hatóságok idevonatkozó intézkedését éber figyelemmel kíséri.

Felölös szerkesztő: Gellért Samu dr.

Szerkesztőtárs: Németh Böske.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Berson

Summisarok
a legjobb

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok

kaucsuk sarkok
királya

Edényből készült, mert kaucsukból készült.

Hirdetéseket

jutányos arakon elfogad
a kiadóhivatal.

VERSENYÁRUHÁZ SÜMEGEN.

Gold Teréz

ajánlja a mai kornak megfelelő újonnan berendezett üzletét, ahol a legjobb minőségű és legdivatosabb cikkek kaphatók. Állandó nagy raktár uri, női és gyermekcipőkben, legfinomabb uri kalap és sapkákban, férfi és női fehérneműekben. Divatos nyakkendők, gallérok, kézelők hozzávaló gombokkal. Nagy választék divatos férfi, női és gyermekzsebkendőkben, hatisnyákban és keztyűkben. Legújabb divatu csipkegallérok és sálók. Nagy választék mindenféle kötényekben, klott és karton alsószoknyákban. Esernyők, piacitáskák, ridikülők, erszények, szappanok és illatszerrek nagy választékban és legolcsóbb árban kaphatók.

„ A legjobb gyártmányú uri kalapok !

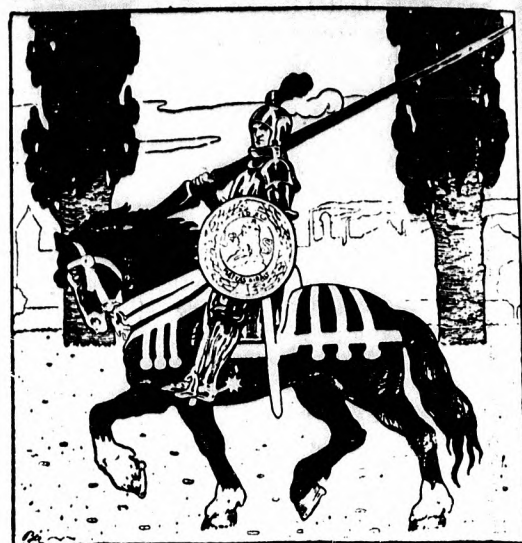
„ Uri és női cipők.

„ HÁZI CIPŐK !

Levélpapírújdonságok

dús választékban
Horvát Gábornal, Sümegen.

Hóditó körutra indul az új kőbányai sörfözde:

FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R. T. KÖBÁNYÁN

Főraktáros: ifj. Nagy Ignác,
Tapolcza. Telefon 93.

APOILLO

mozgófényképszínház • Ramassetter-utca.

A LEGJOBB REKLÁM!

Mozgóképszínházunk részére vetített (diapositiv)

hirdetéseket

felveszünk. — Bővebb felvilágosítással szolgál
a „SÜMEG és VIDÉKE“ kiadóhivatala.

Tisztelettel

Az Apollo

mozgósínház vezetősége.

Sümege, 1914 kedd, szeptember 8.

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden nap este 6 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sümege, Horvát Gábor könyv-
kereskedésében.

Felelős szerkesztő:
Dr. Gellért Samu.
Kiadótulajdonos:
Horvát Gábor.

Előfizetési díj:
1 óra 1 K 20 f.

Szélcsend a harc- téren.

A táviratok hiánya azt mutatja, hogy a német-francia, valamint a galiciai harctéren szélcsend uralkodik. Hírek hiányában lapunk kis terjedelemben jelenik meg. — Reméljük, hogy a közel jövőben sok és jó hírekkel fog a sajtóiroda a mai szüneteléseért kárpótlást nyújtani.

Maubeuge eleseft.

Berlin, szept. 7.

A nagy vezérkar közli: Vilmos császár jelen volt tegnap a Nanci erődítés ellen indított támadásnál. Maubeuge előtt két erőd és az ezek között levő állások elestek. Tüzérségünk erős tüzelést intéz, melynek következtében a város különböző helyei kezeink közé kerültek. Ez okból kiderült, hogy az ellenséget teljességgel megverte Klück és Bülow hadseregének előnyomlása. A belga Maas északi részein még augusztus 17-én azt hitték, hogy ott né-

met lovasság van, csak a Marvitz tábornok vezetése alatt álló lovasságnak kitűnően sikerült a hadsereg mozgulatait leplezni.

(A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Dankl hadsereg ismét harcban áll.

Bécs, szept. 7.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettese, az elmúlt éjjel hivatalosan jelenti, hogy a **A Dankl-hadsereg ismét heves harcban áll.** Hadseregeink arcvonalának többi részein a multhét nagy csatái után aránylag nyugalom uralkodik.

(A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

10.000 embert vesz- tettek az angolok.

A Frankfurter Zeitungnak jelentik Amsterdamból, szept. 7-ikéről:

Az angolok, akik eddig azt állítot-

ták, hogy csak 4000 embert vesztek, ma hivatalosan beismerik, hogy az angol hadsereg vesztesége 10.000 ember.

(A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Az oroszok segély- csapatokat vonul- tatnak fel.

600 orosz fogoly.

Budapest, szept. 7.

A főhadiszállásról jelentik a **Dankl hadsereg** ellen az ellenség vasuton érkezett tetemes segélycsapatokat vonultatott fel. Az ezekkel vívott már jelentett ismételt harcokon kívül tudomásra jutott, hogy a **Kesztrane**k altábornagy parancsnoksága alatt álló csoport az **oroszoknak egy erős támadását véresen visszeverte és 600 oroszot ejtett foglyul.** Különben mindakét hadszíntéren, amely eddig ismeretes, aránylag nyugalom van. Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese közli.

(A Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümege.

Sümege, 1914 csütörtök, szeptember 10.

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden nap este 6 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sümege, Horvát Gábor könyv-
kereskedésében.

Feladós szerkesztő:
Dr. Gellért Samu.
Kiadótulajdonos:
Horvát Gábor.

Előfizetési díj:
1 hóra 1 K 20 f.

Galicui tábornok manifesztuma.

Rotterdam, szept. 9.

Galicui tábornok manifesztumot intézett Páris lakosságához, amelyben közli a kormány eltávozását és azt, hogy parancsot kapott Páris megvédésére. Ezt a parancsot a végsőkig teljesíteni fogják.

(A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A sziléziai Landwehr ezred győzelme.

Budapest, szept. 9.

A berlini Wolf ügynökség jelenti:

Az itteni helyettes főparancsnok a következőket közli: A sziléziai Landwehr csapataink győzelmes csaták után az orosz gárdaezred és a harmadik kaukázusi ezred 17 tisztjét és 1000 közlegényét foglyul ejtettek.

(A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A németek hadi- kárpótlásai.

Berlini jelentés szerint a németek Lille városára 7 millió, a Mien váro-

sára háromnegyed, Lens városára háromnegyed, és Argentiere városára félmillió hadikárpótlást róttak ki.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Az egyesült angol- francia csapatok.

Bécs, szept. 3.

Koppenhágán keresztül érkező párisi jelentés szerint Páristól keletre nagy csaták folytak. Hír szerint az angol-francia egyesült hadsereg támadólag lépett fel.

(A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Osztende bombázása.

Rotterdam, szept. 9.

A német haderő Osztende bombázására készül, ahol újabb csapatszálítások folytak.

(A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A franciák dum-dum lövegei.

Berlin, szept. 8.

A német főhadiszállásról jelentik: Csapataink folytonosan találnak min-

denfelé az elfogott franciáknál és angoloknál dum-dum lövegeket új csomagolásban amint azokat a hadvezetőség a katonaságnak szállította. — A genconvenciónak ezt a tudatos durva megsértése kulturnépek részéről nem itéhető el elég élesen. Franciaország és Anglia eljárása végül is kényszeríteni fogja Németországot, hogy ellefelei barbár hadviselésére hasonló esközökkel válaszoljon.

(A miniszterelnökség sajtóosztálya)

Vilmos császár távirata Wilson elnökhöz.

Berlin, szept. 9.

A Norddeutsche Allgemeine Zeitung közli Vilmos császárnak Wilson elnökhöz intézett táviratát, amely beszámol arról, hogy a franciák és a angolok dum-dum lövegeket használnak és hogy a belga lakosság mindenfelé megtámadja a német csapatokat, orvosokat, sebesülteket és hogy ezért kénytelenek voltak több helyiséget elpusztítani, így a Löwen városát is.

(A miniszterelnökség sajtóosztálya)

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümege.